

»Na eni strani je negotovost ljudi, ali bodo obdržali službo in preživeli iz meseca v mesec, na drugi strani pa pohlep po še večjem bogastvu. V tem duhu se potem pozablja na že napisana, kaj šele na nenapisana pravila. Sistem je dovolil, da nastajajo prevelike družbene razlike, ki v naš prostor prinašajo dodatno negotovost in izgubo osnovnih vrednot, ki so pogoj za kakovostno sobivanje tudi v mestnih soseskah.«

Brane Šalamon

Slovensko združenje korporativne varnosti in Inštitut za korporativne varnostne študije pripravljata projekt Življenje v varni in urejeni soseski. »Ustvarjamo vezi, ki bogatijo, in tako gradimo pot do uspeha,« je slogan Inštituta za korporativne varnostne študije, ki je kot tak neposredno povezan z vsebino vseslovenskega projekta, v katerega bodo pritegnili čim večje število sosesk z namenom, da si izmenjajo dobro prakso pri načinu upravljanja sosesk, pozornost pa bodo namenili predvsem ozaveščanju o pomenu varnosti naših domov. Vse premalo se namreč zavedamo pomena varnosti v naših soseskah, ki je ena od osnovnih človeških dobrin, ki je nujno potrebna za normalno življenje. Živeti v varni in urejeni soseski je zagotovo nekaj, kar si vsi želimo in projekt Varna in urejena soseska bo zagotovo pripomogel k promociji same soseske in tudi, kar je za mnoge najpomembnejše, k tržni vrednosti stanovanj in neje.

Pri uresničevanju tega projekta aktivno sodeluje tudi **Andrej Kovačič**, ki je diplomiral na fakulteti za varnostne vede in že več kot petnajst let deluje na varnostnem področju ter je aktivni član Slovenskega združenja korporativne varnosti. Že nekaj let je tudi koordinator v zgradbi med stanovalci in upravnikom, v stanovanjski soseski na koncu Viča. Sam se zaveda pomena in predvsem želje o ureje-

Andrej Kovačič je optimist, ko razmišlja o življenju in skupnosti.

ANDREJ KOVAČIČ, STROKOVNJAK ZA VARNOST

Pojem sosedstva je žal pozabljen

V varnih in urejenih soseskah bo življenje bolj prijetno, in to morajo spoznati tudi tisti, ki se težko prilagodijo dandanašnjemu življenju v mestnih okoljih

ni in varni soseski. Soseska pomeni zaokrožen stanovanjski del v mestu z objekti, potrebnimi za vsakdanje življenje, vendar dandanašnje soseske to v resnici niso več.

Nekoč je bilo pomembno biti sosed

»Soseske bi morale imeti objekte, ki so potrebni za vsakdanje življenje, zato se vprašamo, kateri objekti so to. Vsaka oziroma vsaj novonastala soseska bi morala imeti tudi otroška in športna igrišča, na katerih bi lahko otroci in mladostniki preživljali svoj prosti čas, ali zelen park, ki bi bil prostor za druženje vseh generacij. To bi morali biti pogoji, da lahko naložbenik postavi novo naselje. V pomenu soseske, ki jo poznamo mi, se naložbeniki pogosto izognejo določenim objektom, kot da soseske niso zaokroženi del mesta. Če je to namenoma ali ne, bi zagotovo podeli povedati strokovnjaki in pristojne službe.«

Kaj se je spremenilo v bivanju v mestnih soseskah, kjer so nekoč veljala neka, morda tudi nenapisana pravila, sedaj pa se je vse spremenilo?

»K temu je zagotovo pripomogel čas, v katerem živimo. Na eni strani je to negotovost ljudi, ali bodo obdržali službo in preživeli iz meseca v mesec, na drugi strani pa pohlep po še večjem bogastvu. V tem duhu se potem pozablja na že napisana, kaj šele na nenapisana pravila. Sistem je dovolil, da nastajajo

prevelike družbene razlike, ki v naš prostor prinašajo dodatno negotovost in izgubo osnovnih vrednot, ki so pogoj za kakovostno sobivanje tudi v mestnih soseskah. Dandanes je tempo življenja takšen, da vsi samo hitimo po takšnih in drugačnih opravkih, pozabljamo pa, da si je treba vzeti čas in se pogovarjati o težavah, ki se pojavljajo, in jih reševati. Malo za šalo naj rečem, da ljudje pogosto ne ujamemo niti samega sebe, kaj šele da bi imeli čas razmišljati o kakšnih pravilih. Ko so bili drugačni časi, so se ljudje bolj povezovali, sodelovali in tudi tako pripomogli k boljši kakovosti bivanja v večstanovanjskih soseskah. V velikih mestih je bilo že od nekdaj drugače. Ljudje so bolj odtujeni, kot je to običajno v manjših krajih ali vaseh, kjer je povsem druga slika, saj so odnosi pogosto bolj pristni in domači in kažejo na boljšo povezanost ljudi.«

Na koncu Ramovševe ulice na Viču, kjer stanujete, je dvajset razmeroma novih manjših stanovanjskih objektov v kakšnih 220 stanovanjskih enotami. Prijetna soseska, kjer pa vseeno nekaj manjka, kajne?

»Z nekaterimi se pogosto sprašujemo, kako je dandanes mogoče povsem legalno zgraditi novo sosesko, ki nima urejenega prostora za otroško in športno igrišče. Tako so otroci prepuščeni druženju in preživljanju prostega časa na ulicah in raznih parkirnih prostorih. Glede na dejansko stanje nam od

mestne občine Ljubljana še ni uspelo pridobiti prostora oziroma zemljišča, ki v soseski dejansko že obstaja, vendar tam lahko raste le trava. Z nekaj dobre volje in brez posebnih stroškov občine bi se dalo marsikaj urediti. Verjamem, da bi prostor uredili nekateri starši, ki jim ni vseeno, da so otroci prikrajšani, z lastnim denarjem bi tudi financirali in uredili varno otroško igrišče za vse otroke iz soseske. Verjamem v pozitivno voljo, da bomo v bližnji prihodnosti z mestno občino Ljubljana našli skupni jezik in ustrezno rešitev. Verjamem tudi v pozitivno voljo in pripravljenost prebivalcev soseske, da bomo še letos ustanovili upravni odbor oziroma svet soseske Ramovševa. Le tako bomo lažje zastopali interese večine prebivalcev in bomo pomenu soseske dodali ne samo besedo, temveč resnične objekte in boljše pogoje za vsakdanje življenje.«

Stvari moramo vzeti v svoje roke

So za takšne, pogojno rečeno, pomankljive soseske krivi arhitekti, urbanisti, mesto ali gre predvsem za denar?

»Glede na splošno stanje duha v družbi, ko malokdo še komu kaj verjame, bi rekel, da gre predvsem za denar in da je prisotne vse preveč korupcije. Prav slednja je tako močno prisotna, da vpliva na kakovost življenja vseh. V primeru naše soseske obstajajo sicer določena uganjanja o tem, ali ni bil mor-

da v načrtu predviden tudi prostor za igrišče, vendar za nazaj ne moremo spreminjati ničesar, temveč moramo v tem pogledu iskati nove, drugačne rešitve. Pri samem upravljanju in urejanju soseske imamo pomembno vlogo tudi prebivalci, saj lahko le z aktivno vlogo bistveno pripomoremo h konceptu varne in urejene soseske. Verjamem, da je to mogoče, zato moramo prebivalci soseske najprej stopiti skupaj in določiti projekte, ki bi soseski prinesli dodano vrednost za boljšo kakovost bivanja in boljšo tržno vrednost stanovanj. Nekateri so si v preteklosti že prizadevali spremeniti stvari na bolje, vendar so obupali. Prepričan sem, da bomo skupaj močnejši, saj verjamem, da si večina to zasluži in želi izboljšati kakovost bivanja. Otroci je v soseski iz leta v leto več in nekaj moramo narediti zanje. Hvaležni nam bodo. Pri tem seveda ne smemo pozabiti na starejšo generacijo in na njihove življenjske potrebe.«

Imajo ljudje sploh še posluš za skupno življenje, pri katerem so pomembne tudi sosedove vrednote?

»Da smo različni, je normalno in prav, vendar nekateri žal pozabljajo na osnovne vrednote in pravila, ki veljajo v družbi in tudi v večstanovanjskih stavbah in soseskah. Nekateri resnično nimajo občutka, da tam živijo tudi drugi ljudje, preprosto pozabljajo, da niso sami in da se v soseski igrajo otroci. Nekateri kljub omejitvi hitrosti na 30 kilometrov drvojo s 50 kilometri ali več, da ne govorim o težavah z ločevanjem odpadkov ali z neodgovornimi skrbniki psov, ki jih nimajo na povodcih in za njimi ne pobirajo kakcev, da niti ne omenjam kričanja in navijanja glasne glasbe po deseti uri zvečer in še česa. Mnogim je vse to, kot pravimo, španska vas in žal nekaterih ljudi ne moremo spremeniti in se ne znajo prilagoditi na socializirano življenje v soseskah. So pa načini, da uredimo take težave in obstajajo tudi zakonsko določena pravila, ki jih je treba spoštovati, čeprav napisana pravila pogosto niso dovolj in bi potrebovali v soseski nekoga, ki bi bdel nad kršitelji. Tudi policija je premalokrat prisotna v soseskah in nič ne bi bilo narobe, če bi s patroljami vzpostavili stike s tistimi, ki v soseskah skrbijo za urejanje problematike. Ko bi imela soseska organiziran svet ali upravni odbor, bi lahko zaradi dobrih medosedskih odnosov tudi šlo v pozitivno voljo in pripravljenost prebivalcev soseske, da bomo še letos ustanovili upravni odbor oziroma svet soseske Ramovševa. Le tako bomo lažje zastopali interese večine prebivalcev in bomo pomenu soseske dodali ne samo besedo, temveč resnične objekte in boljše pogoje za vsakdanje življenje.«

Je takšen svet ali upravni odbor v soseski lahko vzorec tudi za druge?

»Zagotovo, saj je po mojem mnenju to edina in prava pot, da se ljudje združujejo z namenom izboljšati kakovost bivanja in da izkoristijo vse možnosti, ki so na ravni soseske uresničljive. Je pa premalo takšnih ljudi, ki so vztrajni in pripravljeni kaj narediti za skupno dobro, hkrati je tudi res, da je ta vloga včasih nevhvaležna. Zato potrebujemo več ljudi, ki so v moči pozitivne energije in v moči premike, četudi le po majhnih korakih, vendar v pravo smer.«